

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL CRAIOVA
SECȚIA CONTENCIOS ADMINISTRATIV SI FISCAL

Dosar nr.

ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 11 Decembrie 2014

Completul compus din:

PREȘEDINTE

Judecător

Judecător

Grefier

S-a luat în examinare recursul formulat de reclamantul S.I.A., împotriva sentinței numărul 1215 din data de 04 aprilie 2014, pronunțată de Tribunalul Mehedinți în dosarul nr., în contradictoriu cu intimata pârâtă CAS având ca obiect anulare act administrativ.

La apelul nominal făcut în ședința publică au răspuns avocat N.L. pentru recurentul reclamant S.I.A. și consilier juridic I.C., pentru intimata pârâtă CAS.

Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefier, după care:

Instanța, din oficiu, pune în discuție necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri preliminare cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 23 din Legea 554/2004.

Avocat N.L., pentru recurentul reclamant S.I.A. și consilier juridic I.C., pentru intimata pârâtă CAS, având pe rând cuvântul, lasă la aprecierea instanței soluția cu privire la acest aspect.

CURTEA

I. Constată admisibilitatea sesizării, conform dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, având în vedere următoarele considerente:

1. Soluționarea litigiului depinde de rezolvarea următoarei probleme de drept:

Potrivit dispozițiilor art. 23 din Legea 554/2004 hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.

Raporturile juridice și efectele juridice produse de actul administrativ normativ în perioada executării acestuia până la data anulării definitive rămân în ființă și produc efecte juridice.

În cauzele în care sunt contestate actele administrative individuale emise în temeiul actului administrativ normativ, cauze pendinte la data anulării printr-o hotărâre judecătorească a actului normativ, se derogă de la principiul mai sus amintit, astfel încât să se permită retroactivitatea efectelor hotărârii judecătorești de anulare a unui act administrativ normativ și implicit ca actele administrative individuale emise în temeiul actului normativ anterior hotărârii de anulare să fie lovite de nulitate?

2. Problema de drept care face obiectul sesizării este nouă, asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

II. Expunerea obiectului litigiului și a faptelor pertinente

Prin acțiunea formulată la data de 09.07.2013 la Tribunalul Dolj, reclamantul S.I.A. a chemat în judecată CAS solicitând anularea deciziilor de impunere nr. 2122551 și nr. 152719434967 din 19.04.2013 și a deciziei de soluționare a contestației nr. 544/11842/31.5.2013 emise de CAS.

Prin deciziile de impunere contestate s-au stabilit în sarcina reclamantului obligații de plată care îi revin acestuia față de fondul de asigurări sociale de sănătate pentru veniturile obținute din activități independente.

Prin sentința nr. 1215 pronunțată în ședința publică de la 04 Aprilie 2014 de Tribunalul Dolj s-a respins contestația formulată de reclamant, iar reclamantul a formulat recurs la data de 07 august 2014 împotriva sentinței mai sus amintite.

Pe de altă parte, prin sentința nr. 835 pronunțată la data de 08 februarie 2015 de Curtea de Apel București s-a admis acțiunea formulată de reclamanta D.M.C. și s-au anulat în parte dispozițiile art. 35 alin. 1 din Ordinului președintelui CNAS nr. 617-2007 *în privința posibilității organului fiscal competent al CAS de a emite decizii de impunere.*

Decizia Curții de Apel București a rămas definitivă la data de 17.09.2013 (*dată la care prezenta cauză era pe rolul Tribunalului Dolj*) prin decizia nr. 6192 prin care Înalta Curte de Casație și Justiție a anulat recursul declarat de Casa Națională de Asigurări de Sănătate împotriva Sentinței nr. 835 din 8 februarie 2012 a Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, ca netimbrat.

III. Dispoziții de drept intern invocate și aplicabile în cauză

-Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ
Art. 23 Obligația publicării

Hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ *sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.* Acestea se publică obligatoriu după motivare, la solicitarea instanțelor, în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau, după caz, în monitoarele oficiale ale județelor ori al municipiului București, fiind scutite de plata taxelor de publicare.

-Ordinul nr. 617 din 13 august 2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind stabilirea documentelor justificative pentru dobândirea calității de asigurat, respectiv asigurat fără plata contribuției, precum și pentru aplicarea măsurilor de executare silită pentru încasarea sumelor datorate la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate
Art. 35 din Normele Metodologice anexă la Ordin

În conformitate cu art. 215 alin. (3) din lege și art. 81 din Codul de procedură fiscală, pentru obligațiile de plată față de fond ale persoanelor fizice care se asigură pe bază de contract de asigurare, altele decât cele pentru care colectarea veniturilor se face de ANAF, titlul de creanță îl constituie, după caz, declarația prevăzută la art. 32 alin. (4), *decizia de impunere emisă de organul competent al CAS*, precum și hotărârile judecătorești privind debite datorate fondului. Decizia de impunere poate fi emisă de organul competent al CAS și pe baza informațiilor primite pe bază de protocol de la ANAF.

IV. Jurisprudență națională pertinentă

1. Decizia nr. 6542 pronunțată la data de 29.10.2014 în Dosarul nr. 145/63/2014 al Curții de Apel Craiova
2. Decizia nr. 5881 (cu opinie separată pct. 7 din motivarea opiniei) pronunțată la data de 02.10.2014 în Dosarul nr. 2883/63/2014 al Curții de Apel Craiova
3. Decizie nr. 2310/R pronunțată în data de 09 octombrie 2014 în dosarul nr. 1875/62/2013 al Curții de Apel Brașov
4. Practică judiciară Curtea de Apel Cluj - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Trim. I 2009 decizii relevante
5. Curtea de Apel Ploiești practică judiciară privind momentul începerii producerii efectelor deciziei de anulare a unui act administrativ cu caracter normativ
<http://legeaz.net/spete-contencios/decizie-anulare-act-administrativ-4683-2013>
6. Comentariu la articolul 23 din Legea contenciosului administrativ
Bogasiu Gabriela, Legea contenciosului administrativ, ediția a II-a din 30-nov-2013, Universul Juridic

V. Punctul de vedere al părților

Părțile prin reprezentanți au lăsat la aprecierea instanței de judecată necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri preliminare cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 23 din Legea 554/2004.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată investit cu soluționarea recursului de față

Curtea apreciază că hotărârea judecătorească de anulare a art. 35 alin.1 din Ordinul CNAS nr. 617/2007 nu poate produce efecte în privința unor decizii de impunere emise anterior anulării prin sentința Curții de Apel București, aceasta neputând înlătura pentru trecut competența CAS de a emite decizii de impunere.

Potrivit dispozițiilor art. 23 din Legea nr. 554/2004 „hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor. Acestea se publică obligatoriu după motivare, la solicitarea instanțelor, în monitorul Oficial al României, Partea I, sau, după caz, în monitoarele oficiale ale județelor ori al municipiului București, fiind scutite de plata taxelor de publicare”.

Așadar, dispoziția legală sus menționată prevede, fără echivoc, faptul că astfel de hotărâri judecătorești sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.

Aceste dispoziții derogă de la principiul efectului relativ al hotărârilor judecătorești statuând că hotărârea judecătorească de anulare a unui act administrativ normativ produce efecte *erga omnes* după cum și actul administrativ normativ ce se execută produce în practică aceleași efecte.

Această trăsătură a hotărârii judecătorești conduce în mod logic la concluzia că hotărârea judecătorească prin care a fost anulat parțial sau total un act administrativ cu caracter normativ produce efecte față de toate subiectele de drept.

Se observă însă că, efectele *erga omnes* se produc doar pentru viitor aspect ce rezultă, fără tăgadă, din prevederile art. 23 teza I din Legea nr. 554/2004, partea finală. Prin urmare, raporturile juridice și efectele juridice produse de actul normativ în perioada executării acestuia până la data anulării irevocabile a acestuia rămân în ființă și produc efecte juridice.

În ceea ce privește sintagma „au putere numai pentru viitor”, aceasta trebuie interpretată în sensul că, nulitatea actului administrativ cu caracter normativ, pronunțată printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, nu produce efectele firești retroactive, ci doar ex

nunc, pentru viitor, începând cu momentul aducerii sale la cunoștință, prin publicarea în Monitorul Oficial, iar pentru autoritatea emitentă începând de la rămânerei definitive a hotărârii de anulare deoarece, fiind parte în procesul în care a fost pronunțată hotărârea prin care a fost anulat un act administrativ-normativ, autoritatea emitentă nu se poate prevala însă de nepublicarea hotărârii în Monitorul Oficial, ca un argument în justificarea refuzului de rezolvare a unei cereri.

Așadar, nulitatea actului administrativ cu caracter normativ nu poate fi opusă efectelor juridice produse de acte administrative emise anterior momentului menționat, ci doar efectelor juridice produse de acte administrative emise ulterior acestuia.

Cu privire la extinderea efectelor hotărârii judecătorești de anulare a unui act administrativ normativ similar cu efectele excepției de neconstituționalitate în privința cauzelor pendinte (astfel cum s-a apreciat prin deciziile pronunțate de Curtea de Apel Craiova atașate prezentei încheieri), Curtea apreciază că nulitatea actului administrativ individual emis în temeiul unui act administrativ normativ, în speță decizia de impunere, trebuie analizată la momentul emiterii acestuia (cauzele de nulitate fiind anterioare sau concomitente), dată la care dispozițiile art. 35 din Ordinul CAS erau în vigoare și implicit casele de sănătate aveau competența de a emite decizii de impunere.

Nu are relevanță faptul că ulterior emiterii actului administrativ individual a fost contestat și anulat în justiție actul administrativ normativ (în temeiul căruia a fost emis actul administrativ unilateral individual), aceasta fiind o chestiune ulterioară și nu o chestiune prejudicială, respectiv o problemă juridică a cărei rezolvare trebuie să preceadă soluționarea litigiului cu care este conexă, cum este situația excepției de neconstituționalitate.

Soluția contrară ar determina nulitatea tuturor actelor administrative individuale (în speță deciziile de impunere) emise anterior hotărârii de anulare a actului administrativ normativ, situație ce ar încălca principiul securității raporturilor juridice.

În consecință, în opinia Curții anularea unui act administrativ unilateral cu caracter normativ, în considerarea dispozițiilor art. 23 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, produce efecte erga omnes și numai pentru viitor, similar abrogării ori ajungerii la termen, iar raporturile juridice și efectele juridice produse de actul administrativ normativ în perioada executării acestuia până la data anulării definitive a acestuia rămân în ființă și produc efecte juridice.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea problemă de drept:

Dispozițiile art.23 din Legea nr.554/2004 se interpretează în sensul în care hotărârea judecătorească prin care s-a anulat un act administrativ cu caracter normativ produce efecte numai în privința actelor administrative individuale emise în temeiul acestuia, ulterior hotărârii de anulare sau și celor care, deși anterior emise, la data rămânerei definitive a hotărârii de anulare erau contestate în cauze în curs de soluționare pe rolul instanțelor judecătorești?

Suspendă cauza în baza art. 520 al.2 CPC până la pronunțarea hotărârii prealabile.
Pronunțată în ședința publică de la 11 Decembrie 2014.